

III

(Подготвителни актове)

СМЕТНА ПАЛАТА

СТАНОВИЩЕ № 7/2014

(съгласно член 287, параграф 4, втора алинея и член 322, параграф 2 от ДФЕС)

относно предложение за регламент на Съвета относно изменение на Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 за прилагане на Решение 2007/436/ЕО, Евратом относно системата на собствени ресурси на Европейските общности

(2014/C 459/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
ВЪВЕДЕНИЕ	1	2
СОБСТВЕНИ РЕСУРСИ, С КОИТО СЕ ФИНАНСИРА БЮДЖЕТЪТ НА ЕС	2	2
ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА САЛДА И КОРЕКЦИИ НА ДДС И БНД И КОРИГИРАЩИ БЮДЖЕТИ	3—6	2
ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА КОМИСИЯТА	7—9	3
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ	10—25	3
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	26	4

СМЕТНАТА ПАЛАТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, по-специално член 287, параграф 4, алинея втора и член 322, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид искането на Съвета за становище относно горепосоченото предложение, получено от Сметната палата на 13 ноември 2014 г.,

като взе предвид предишните становища на Сметната палата относно системата на собствените ресурси на Европейските общности ⁽²⁾,

като взе предвид Специален доклад № 11/2013 на Сметната палата ⁽³⁾,

ПРИЕ СЛЕДНОТО СТАНОВИЩЕ:

Въведение

1. На 12 ноември 2014 г. Комисията прие предложение за регламент на Съвета относно изменение на Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 ⁽⁴⁾ за прилагане на Решение 2007/436/ЕО, Евратом ⁽⁵⁾ относно системата на собствени ресурси на Европейските общности. В документа се предлага изменение на съществуващите правила с цел да се предостави възможност на държавите членки, при някои определени обстоятелства, да предоставят след сега действащия краен срок сумите от собствени ресурси, които са в резултат на салдата и корекциите на данъка върху добавената стойност (ДДС) и brutния национален доход (БНД).

Собствени ресурси, с които се финансира бюджетът на ЕС

2. В контекста на годишната бюджетна процедура собствените ресурси на база ДДС и на база БНД се изчисляват чрез прилагане на уеднаквиени ставки към прогнозните данни на държавите членки. Собствените ресурси се предоставят ежесечно чрез плащането на вноски от една дванадесета част ⁽⁶⁾ и се вписват в бюджета по дял 1 „Собствени ресурси“. Целта на тези собствени ресурси на база БНД е да се осигури предварително балансиране на бюджета на ЕС.

Изчисляване на салдата и корекциите на ДДС и БНД и коригираци бюджети

3. След годишното предоставяне от държавите членки на изменените данни за ДДС и БНД, съответно на 31 юли ⁽⁷⁾ и 22 септември ⁽⁸⁾ Комисията изчислява салдата и корекциите ⁽⁹⁾ в съответствие с член 10, параграфи 4, 5, 6 и 7 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 и като взема предвид становището на Комитета по БНД относно подходящия характер на данните за БНД за целите на собствените ресурси. Това становище обикновено се публикува в края на месец октомври.

4. Сумите в резултат на салдата и корекциите на ДДС и БНД следва да се внасят от държавите членки в първия работен ден от декември същата година ⁽¹⁰⁾. Този краен срок е задължителен.

5. Салдата и корекциите на ДДС и БНД водят до изменение на приходната част от бюджета. Сумата, получена в резултат на тази положителна или отрицателна промяна ⁽¹¹⁾, може да бъде пренесена за следващата финансова година, като по този начин ще се намали или увеличи вноската на държавата членка за годината N+1.

⁽¹⁾ COM(2014) 704 окончателен от 12 ноември 2014 г.

⁽²⁾ Становище № 2/2012 (ОВ С 112, 18.4.2012 г., стр. 1), Становище № 2/2008 (ОВ С 192, 29.7.2008 г., стр. 1), Становище № 2/2006 (ОВ С 203, 25.8.2006 г., стр. 50), Становище № 4/2005 (ОВ С 167, 7.7.2005 г., стр. 1) и Становище № 7/2003 (ОВ С 318, 30.12.2003 г., стр. 1).

⁽³⁾ Подобряване на данните за brutния национален доход (БНД) — прилагането на по-структуриран и по-добре насочен подход би увеличило ефективността на извършваната от Комисията верификация (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁴⁾ ОВ L 130, 31.5.2000 г., стр. 1., последно изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 105/2009 на Съвета от 26 януари 2009 г. (ОВ L 36, 5.2.2009 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета от 7 юни 2007 година относно системата на собствените ресурси на Европейските общности (ОВ L 163, 23.6.2007 г., стр. 17).

⁽⁶⁾ Вж. член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000.

⁽⁷⁾ Вж. член 7, параграф 1 и член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1553/89 на Съвета от 29 май 1989 г. за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност (ОВ L 155, 7.6.1989 г., стр. 9).

⁽⁸⁾ Вж. член 2, параграф 2, от Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета от 15 юли 2003 г. за хармонизиране на brutния национален доход по пазарни цени (Регламент за БНД) (ОВ L 181, 19.7.2003 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Тези салда и корекции, които се отнасят до годината N, се изчисляват чрез съпоставяне на вноските на държавите членки на база ДДС и БНД, предоставени през годината N-1, с плащанията, изчислени въз основа на реалните актуализирани данни за тези агрегати.

⁽¹⁰⁾ Вж. член 10 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000.

⁽¹¹⁾ С изключение на годините 2009, 2010 и 2013, от 2005 г. досега общият резултат от тези салда и корекции е положителен.

6. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 общата нетна сума в резултат от салдата и корекциите на ДДС и БНД може също така да бъде компенсирана с намаляване или увеличаване на собствените ресурси за текущата година N чрез използване на коригиращ бюджет. Обичайна практика за Комисията е да разрешава изменение на бюджета с цел усвояване на разликата, причинена от тези салда и корекции ⁽¹⁾.

Предложение на Комисията

7. Предложението за изменение на Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 предвижда държавите членки да могат, при някои определени обстоятелства и в случай на изключително големи суми ⁽²⁾, да внасят средствата, произтичащи от салдата и корекциите на ДДС и БНД, във всеки момент между първия работен ден на месец декември от текущата година и първия работен ден на месец септември от следващата година.

8. Държавите членки трябва да информират Комисията преди първия работен ден на месец декември за своето решение, както и за датата (или датите) на плащане на дължимите суми. Всяко забавяне на държавата членка във връзка с предоставянето на тези средства води до начисляване на лихви съгласно условията, определени в член 11 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000.

9. Настоящото предложение беше представено от Комисията, тъй като направеното през октомври 2014 г. изчисление на салдата и корекциите на ДДС и БНД показа, че е възможно да възникнат ситуации, при които изключително големи суми трябва да се изплатят в рамките на текущата система на собствени ресурси. През 2014 г. това се е дължало по-специално на значителни изменения на данните за БНД, извършени от някои държави членки поради промени в източниците и методите, както и от работата по съществуващи резерви за БНД, формулирани от Комисията ⁽³⁾, които са позволили актуализация на данните относно различните финансови години от 2002 г. насам ⁽⁴⁾.

Констатации и оценки

10. Предложението на Комисията има за цел да предостави по-голяма гъвкавост за забавяне на плащането от държавите членки, които трябва да предоставят изключително големи суми в резултат на получените салда и корекции на ДДС и БНД.

11. В своите становища № 2/2012, № 2/2008 и № 2/2006 Сметната палата изразява своята загриженост относно сложността и липсата на прозрачност на текущата и бъдещата система на собствени ресурси, финансиращи бюджета на ЕС.

12. В своя Специален доклад № 11/2013 Сметната палата подчертава слабостите в прилагането на текущата система на собствени ресурси, които водят до бюджетна несигурност в държавите членки. По-специално Сметната палата установи, че дългият процес на верификация и изразяването на твърде много общи резерви от страна на Комисията означава, че данните за БНД на държавите членки са предмет на корекции повече от 10 години след изтичане на съответната година.

13. Въпреки че в предложението за регламент не се разглежда проблемът с бюджетната несигурност в държавите членки, който продължава да бъде рисков в текущата система на собствени ресурси, Сметната палата отбелязва, че салдата и корекциите на ДДС и БНД могат да доведат до предоставянето на изключително големи суми, както е случаят през 2014 г., и отбелязва подхода на Комисията, позволяващ на държавите членки да отсрочват плащането на тези суми с въвеждането на нов параграф 7а в член 10 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000.

14. Два критерия, установени от Комисията в предложеното изменение и които дефинират условията за допустимост за отсрочка на плащанията, са подходящи, макар и частично да се припокриват ⁽⁵⁾ (вж. точка 7).

15. Предложението за изменение се прилага съгласно Решение 2007/436/ЕО, Евратом относно системата на собствените ресурси, което понастоящем е в сила. На 26 май 2014 г. Съветът приема своето Решение 2014/335/ЕС, Евратом ⁽⁶⁾, което заменя посоченото по-горе решение от 2007 г. Когато новото решение влезе в сила ⁽⁷⁾, Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 ще бъде отменен и Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 ⁽⁸⁾ на Съвета ще се прилага със задна дата, считано от 1 януари 2014 г.

⁽¹⁾ С изключение на годините 2010 и 2013, от 2005 г. насам салдата и корекциите на ДДС и БНД се включват в последния коригиращ бюджет.

⁽²⁾ Надвишаващи две дванадесети части от общия размер на вноската на дадена държава членка (индивидуален праг) или половината от дванадесетата част от общия размер на вноските на всички държави членки (общ праг).

⁽³⁾ Правилата за изчисляване на собствените ресурси дават възможност за изменение на данните за ДДС и БНД за дадена година съответно до 31 юли и 30 септември на годината N+4. Обхватът на това правило за четиригодишния период може да бъде разширен в случаите, в които Комисията и/или държавите членки преценят, че следва да бъде подоброено качеството на данните по отношение на някои елементи за дадена финансова година.

⁽⁴⁾ С изключение на една специфична резерва, която обхваща периода 1995—2001 г.

⁽⁵⁾ Въз основа на извършената от Комисията оценка на финансовите години от 2004 г. насам е видно, че в случай на прилагане на предложеното изменение и двата критерия биха били спазени през 2007 и 2014 г.

⁽⁶⁾ ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 105.

⁽⁷⁾ След като е била одобрена от всички държави членки в съответствие с техните конституционни изисквания.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 на Съвета от 26 май 2014 г. относно методите и процедурата за предоставяне на традиционните собствени ресурси, собствените ресурси на база ДДС и на база БНД и относно мерките за удовлетворяване на потребностите от парични средства (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 39).

16. В тази връзка Сметната палата обръща внимание на факта, че предложеното изменение на Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 следва да бъде отразено в горепосочения регламент. От значение е да се гарантира, че предложеното изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014 да бъде прието преди датата на влизане в сила на Решение 2014/335/ЕС, Евратом.

17. Въпреки че осъзнава кратките срокове за приемане на това предложение, Сметната палата счита, че текущите разпоредби на Комисията трябва да бъдат допълнително изменени в съответствие с констатациите и оценките на Сметната палата (вж. точки 20, 23 и 25), с цел формиране на пълноценен механизъм в контекста на влизането в сила на новия Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

18. Предложените нови разпоредби се отнасят единствено до отсрочката на крайния срок за предоставянето на средства от държавите членки, в случай че се получат значителни суми от „положителните“ салда и корекции на ДДС и БНД.

19. В случаите когато държавите членки имат значителни „отрицателни“ салда и корекции на ДДС и БНД е възможно Комисията да бъде задължена да събере допълнителни приходи чрез коригиращ бюджет (вж. точки 5 и 6). Това може да създаде ситуация на бюджетна несигурност, сходна с тази през октомври 2014 г.

20. С оглед на това сред държавите членки да се осигури последователно прилагане на член 10 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 Комисията следва да разполага с правомощия да отсрочи възстановяването на суми, които са в резултат на подобни „отрицателни“ салда и корекции.

21. Въз основа на съществуващите правила Комисията изчислява сумите, произтичащи от салдата и корекциите на ДДС и БНД, през октомври на годината N. При необходимост тя започва процедура за коригиране на бюджета с цел да го одобри преди края на същата година. В предложението на Комисията се предвижда тези суми да се предоставят в периода между началото на месец декември на годината N и началото на месец септември на годината N+1 при определени изключителни обстоятелства. (вж. точка 7).

22. Като се има предвид, че държавите членки трябва да вземат решение относно датата/датите на отложено плащане преди първия работен ден на месец декември, съществува риск Комисията да е в състояние да определи окончателния размер на коригиращия бюджет на твърде късен етап от процедурата.

23. Въпреки че датата за вземане на решение от държавите членки относно отложените плащания, произтичащи от салдата и корекциите на ДДС и БНД, е фиксирана с оглед прилагането на новите разпоредби през текущата 2014 г., този краен срок следва да бъде изтеглен в началото на ноември, считано от 2015 г. Това означава изменение на референтната дата за изчисляването на праговете във връзка със спазване на критериите за допустимост за отложени плащания (т.е. преди 15 ноември).

24. Сметната палата счита, че предложението на Комисията може да доведе до усложняване на системата на собствените ресурси (вж. точка 11), както и до увеличаване на административната тежест за Комисията при събирането на тези ресурси.

25. В следствие на това Сметната палата препоръчва измененият регламент да фиксира общ предварително определен график за отложените плащания с цел да се намали несигурността във връзка със спазването на сроковете, броя на плащанията и сумите.

Заключение

26. Сметната палата взема предвид предложението на Комисията за отложено плащане на салдата и корекциите от ДДС и БНД в случай на изключителни обстоятелства. Тя обръща внимание на това, че тези разпоредби могат да доведат до усложняване на системата на собствени ресурси и увеличаване на бюджетната несигурност за държавите членки. Ето защо Сметната палата счита, че това предложение трябва да бъде допълнено, за да се вземат предвид констатациите и оценките ѝ в контекста на влизането в сила на новия Регламент (ЕС, Евратом) № 609/2014.

Настоящото становище беше прието от Сметната палата в Люксембург на заседанието ѝ от 27 ноември 2014 г.

За Сметната палата

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател